

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

2020-04-27

Råssla Fritidsgård Gäller från juni 2020 till juni 2021

Ansvarig chef/er Pia Molin

Innehållsförteckning

DEL 1

Inledning
Beskrivning av skola
Vision och grundsyn
Medverkande i framtagandet av planen
Planens giltighetstid
Förankring av planen
Definitioner av centrala begrepp

DEL 2

Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering
Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunderna
Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten
Främjande arbete
Förebyggande arbete
Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten
Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder
Resultat av kartläggning av nuläget
Analys av kartläggning av nuläget
Årets planerade åtgärder
Delaktighet och inflytande
Främjande arbete
Förebyggande arbete
Åtgärdande arbete och ärendegång
Rutiner vid nätkränkningar
Sekretess och dokumentation

DEL 4

För ytterligare stöd
Presentation av trygghetsteamet
Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun
Vad kan man göra hemma?

Referenser

Bilaga 1

DEL 1

Inledning

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudregeln är att det ska finnas en plan för varje enskild verksamhet t.ex. varje förskole- eller skolenhet. Planen ska avspegla och utgå från förhållandena i varje enskild verksamhet och ska spegla det innevarande årets främjande och förebyggande arbete. Planen kan ses som en dokumentation av det arbetet och de rutiner som upprättats. Genom planen kopplas det främjande och förebyggande arbetet ihop med de rutiner som måste finnas för att verksamheten effektivt ska kunna agera om ett barn eller en elev upplever sig trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Barn och elever ska aktivt uppmuntras och ges verkliga möjligheter att påverka och bli delaktiga i arbetet. Det är viktigt att i planen åskådliggöra hur det ska gå till. För att underlätta arbetet är det bra om bestämmelsernas innehåll och centrala begrepp förklaras i planen. Detta underlättar för elever, vårdnadshavare och personal att få kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter. Planen ska upprättas årligen och alltid finnas tillgänglig för alla.

Beskrivning av skolan/förskola/fritidsgård

Råssla fritidsgård är en mötesplats för barn och ungdomar i Kolmården beläget ca 2,5 mil utan för centrala Norrköping. Denna plats ligger i anslutning till områdets mellan och högstadieskola med cirka 500 elever. Fritidsgården bedriver öppen verksamhet för tonåringar med fokus på delaktighet och inflytande. Det innebär att besökarna själva i största möjliga utsträckning är med och formar verksamheten. För de lite yngre barnen 10-12 år så fungerar verksamheten som en öppen fritidsverksamhet dit barn kan komma efter skolan i väntan på vuxennärvaro i hemmet. I den öppna fritidsverksamheten jobbar vi mycket med gruppverksamhet där lärandet står i fokus. Det kan handla om exempelvis skapandeverksamhet, kulturverksamhet så som att lära sig spela ett instrument eller någon form av lek och spel. Vi bedriver också korttidstillsyn där vi blir ett extra stöd till ett fåtal barn under eftermiddagen. Dessa barn integreras i den ordinarie verksamheten, men vi kan snabbt anpassa deras vistelse efter individuella behov. Utöver dessa verksamheter så driver även fritidsgården en liten simhall och ett gym.

Vision och grundsyn

På Råssla fritidsgård är alla välkomna. Vår vision är: Upptäck glädjen i att förverkliga det du trodde var omöjligt. Kom som du är, här finns plats för oss alla. Här börjar äventyret!

Vi vill uppmuntra alla våra besökare till att vara sig själva och utvecklas till den individ den

vill vara. Vi ska vara en trygg mötesplats där lärande och utveckling genom glädje och gemenskap kommer först.

Medverkande i framtagandet av planen

Lisa Johansson, Roger Åstrand, Bob Eriksson, Roberta Togan, Elin Svahn, Filip Carlsson, Conny Johansson

Planens giltighetstid

2020-06-01 till 2021-06-01

Förankring av planen

Planen ska fungera som en ledstjärna. Den ska genomsyra all vår verksamhet och ligga till grund för hur vi jobbar. Fokus ska ligga på individens utveckling genom glädje och lärande.

Definitioner av centrala begrepp

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn och ungdomar ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon av diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Med diskrimineringsgrunden

- *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska kön som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- *funktionshinder/funktionsvariation* menas med varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- *Trosuppfattning*
- *Ålder*
- *Kön*

Kränkande behandling menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter.
 ur *Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" Bilaga 1 sid 47-48*

Indirekt diskriminering innebär att vi i verksamheten tex. Tillämpar regler eller arbetssätt som verkar/antas vara neutrala men som i praktiken missgynnar ett eller flera barn och ungdomar. Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

DEL

2

Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i kapitel 3 diskrimineringslagen. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder¹.

Lagen medför skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det finns också en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunder

Alla typer av kränkande behandlingar ska anmälas till elevombudsmannen och följas upp med samtal och åtgärder tillsammans med barn och föräldrar. Detta för att säkerställa en trygg miljö för alla våra besökare. Vi har även en skyldighet att göra orosanmälan till Socialtjänsten om så är nödvändigt. Fritidsgårdspersonalen måste ibland tillrättavisa en besökare för att skapa en god miljö för andra besökare. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om besökaren som får en tillrättavisning kan uppleva det som en kränkning. Diskriminering är när personal på osakliga grunder behandlar en eller flera fritidsgårdsbesökare sämre/annorlunda än andra fritidsgårdsbesökare. Det är

¹ Det är tillåtet att särbehandla av skäl som har samband med ålder

- vid tillämpning av bestämmelser som tar hänsyn till ålder i förskolan. En sådan bestämmelse kan finnas till exempel i skollagen eller i någon annan förordning.
- om det finns ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

också om besökare missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunderna. För att förhindra att det uppstår några kränkningar så försöker vi alltid vara närvarande där barnen och ungdomarna är i största möjliga mån.

När vi arbetar med aktiva åtgärder inom Fritidsgården innebär det att vi ska arbeta förebyggande och främjande - inom ramen för vår verksamhet - genom att fortlöpande arbeta i fyra steg:

1. Undersök. Vad har hänt? Vad kan hända?
2. Analysera. Vilka är inblandade?
3. Åtgärda. Vad kan vi göra åt saken? Behöver ex föräldrar kontaktas?
4. följ upp och utvärdera. Hur blev det?

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot diskriminering (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)

Föreståndare har yttersta ansvaret för att kränkningar anmäls och följs upp. Detta kan ske i samråd med övriga medarbetare. Kopia på anmälan bifogas också till enhetschef som i vissa fall också kan bli inkopplad i ärendet. Vi har ett samarbete med Råsslaskolan och sitter med i dess Trygghets team grupp. Vi har även ett bra och nära samarbete med skolans Kurator.

Främjande arbete

På Råssla fritidsgård jobbar vi alltid med ett främjande förhållningssätt både mot de barn och ungdomar som besöker oss, men också inom personalgruppen. En nyckel till att växa som människa är att få lyckas och att bli sedd och förknippad med de framsteg en gör. Vi arbetar Salutogent vilket innebär att alltid lägga focus på det positiva i människan och vi tror att det är det som driver oss framåt och får oss att känna glädje. Vi tror på att vara en närvarande fritidsledare.

Förebyggande arbete

Vårt främjande arbete är förebyggande. Exempelvis hur vi har det i våra lokaler. Där försöker vi alltid vara förebyggande ur ett trygghetsperspektiv i vår möblering, ljussättning, öppna ytor osv. Vi gör också förebyggande insatser i samband med skolavslutning, lov och andra dagar som kan bli en otrygghet för våra barn och ungdomar. Vi är noga med att förklara för ungdomar och deras vårdnadshavare vad vi förväntar oss av dem när de är i vår verksamhet. Detta är för att de ska lyckas och för att alla ska känna sig trygga när de är med oss på t.ex. resor.

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

Arbetet kommer vara en naturlig del att följa upp i samband med personalmöten. Där vi alltid lyfter trygghetsfrågan varje vecka. En tät och naturlig dialog med skolan är också något som är viktigt för oss. Som nämnts tidigare är vi med i skolans Trygghets team, där vi har möjlighet att få ta del av skolans arbete samt delge dem vår syn.

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot kränkande behandling (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)

Föreståndare har yttersta ansvaret för att kränkningar anmäls och följs upp. Detta kan ske i samråd med övriga medarbetare. Kopia på anmälan bifogas också till Fritidsgårdschef som i vissa fall också kan bli inkopplad i ärendet. Vi har ett samarbete med Råsslaskolan och sitter med i dess Trygghets team när det finns något. Vi har anmälningsplikt till socialkontoret i enlighet med kommunens handlingsplan.

Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder

Vi har en återkommande uppföljning varje vecka på våra personalmöten. Har vi skickat in några kränkingsanmälningar får vi återkoppling av vår chef. Behöver vi gå vidare i något ärende gör vi det med den som det berör.

Resultat av kartläggning av nuläget

Den senaste besöks statistiken visade att vi har den högsta besöks siffran både vad gäller åk 4-6 eftermiddagstid samt tonåringar kvällstid. Antal totalbesök åk 4-6 var 7562 st där 51% av besöken är tjejer. Tonårsbesök kvällstid är 10246 st totalt där 48% av det är andel tjejer.

Klicka här för att ange text

Årets planerade åtgärder

Vi ska arbeta vidare på samma sätt som vi redan gör och alltid se till att alla barn och ungdomar som besöker oss känner trygghet och glädje.

Delaktighet och inflytande

Den öppna verksamheten är besökarnas arena med ledare som bemöter alla och ger förutsättningar för delaktighet och inflytande. Vi arbetar utifrån ett Salutogent perspektiv med att lyfta och stärka det positiva i var och ens personliga utveckling. Fritidsledaren ska ha ett handledande förhållningssätt och verka för att bryta mönster, förtyck och underordning. Vi har barn och ungdomar som har ett reellt inflytande i aktiviteter som är med genom hela processen från idé till planera, förbereda, genomföra och utvärdera. Det tycker vi är jätte roligt. Att skapa möjligheter tillsammans. Föreståndaren ansvarar för verksamheten och dess aktiviteter som bedrivs. Hela personal- laget arbetar för barn och ungdomars samt verksamhetens bästa.

Främjande arbete

Verksamhets grunden är att den ska vara till för alla. Det främjande arbetar till att stärka respekten för allas lika värde. Vi arbetar med öppen fritidsverksamhet med frivilliga, tidsbundna möten/aktiviteter i en offentlig miljö som är öppen för alla. Vi arbetar också med gruppverksamhet och lägerverksamhet som metod i vår strävan att skapa bärande relationer med barn och ungdomar för att säkerhetsställa trivsel, gemenskap och utveckling. Alla som jobbar på Råssla Fritidsgård ansvarar för att alla barn och unga har

det bra när de besöker oss. Föreståndaren har ett verksamhets ansvar och Fritidsgårds chef har ett personal och helhets ansvar.

Förebyggande arbete

Vi har goda rutiner för hur vi gör när vi tex erbjuder barn och ungdomar att följa med på våra resor vi anordnar tillsammans med dem. Där vi oftast skriver ett kontrakt som både ungdomar och barn får skriva under, allt för att det ska var så tydligt som möjligt. De får då skriva under på att de ska hålla sig till våra regler vad gäller: Att det alltid är drog, alkohol och tobaksfritt på alla våra arrangemang/aktiviteter/resor. Vi gör även klart för föräldrar/vårdnadshavare att om deras barn följer med oss på en resa så kan vi omöjligt ha 100 % koll på alla ungdomar 24 timmar på dygnet. Vilket lägger ett ansvar på ungdomen själv att exempelvis hålla sin egen nykterhet. Hela personal laget ansvarar för ungdomars välmående hos oss. Föreståndaren ansvarar för verksamheten och chefen ansvarar för personal och dess helhet.

Åtgärdande arbete och ärendegång

Har en personal fått vetskap om att en kränkning har skett skrivs en kränkingsanmälan som skickas till barnombudsmannen. Det kan hända att berörd vårdnadshavare kontaktas och en åtgärd kan vara att denne behöver komma ner till oss för vidare diskussion. Varpå berörd chef delges informationen. Är det fråga om regelrätt lagbrott kontaktas polis och en polisanmälan görs. Vid oro för att ett barn far illa i sitt hem görs alltid en anmälan till socialtjänsten.

Rutiner vid nätkränkningar

Sker det en kränkning via nätet som vi blir medvetna om görs en kränkingsanmälan i vanlig ordning. Vårdnadshavare och dess inblandade barn och ungdomar kontaktas.

Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)

Anmälningar om kränkandebehandling och diskriminering innehåller ofta uppgifter om elevers personliga förhållanden och omfattas därmed av sekretess. Handlingar som tillhör ärendet ska förvaras på ett säkert sätt så att inte obehöriga får tillgång till dem. Ärendet ska diarieföras och handlingar ska efter menprövning lämnas ut om någon begär det. Vårdnadshavare får ta del av den dokumentation som upprättats kring det egna barnet. Det är trots sekretessen tillåtet att skicka handlingar i ärenden via

kommunens mail till diariet. Ärendet i sin helhet ska förvaras i den utsatte elevens elevhälsoakt.

DEL 4

För ytterligare stöd

Barn, elever och vårdnadshavare ska få information om hur man anmäler kränkningar och diskriminering som sker i och i samband med verksamheten. Denna sida kan delas ut till elever och föräldrar.

Så här informeras elever och vårdnadshavare

Då en kränkingsanmälan gjorts har de berörda vårdnadshavarna kontaktats av oss och blivit informerade om att en anmälan gjorts.

Presentation av trygghetsteamet eller liknande

På Råsslaskolan som ligger i anslutning till oss finns ett Trygghetsteam. Där finns representanter från varje arbetslag (årskurs), Fritidsledare som jobbar i skolan, resursteamet, kurator samt rektor.

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Om du som elev, ditt barn eller någon annan har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till BeoN, Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun:

Stephan Andersson

Telefon: **011 15 60 66**

E-post: stephan.andersson@norrkoping.se Klicka

[här för att ange text](#)

Vad kan man göra hemma?

Det är av stor betydelse att hemmet och verksamheten har en öppen dialog och känner stöd och förtroende för varandra. Vårdnadshavare bör prata med barnet/eleven hemma, vara lyhörd och uppmärksam på eventuella signaler. Vid minsta misstanke om att något inte är som det ska vara bör personal i verksamheten skyndsamt kontaktas.

Referenser

Skolverkets Allmänna råd ”Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling”
2014

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2008:567

Bilaga 1

Lagstiftning

Skollagen 2010:800

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skollagen 6 Kap 6-11§§

Diskrimineringslagen 2008:567

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar

situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. *Lag (2014:958)*.

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Den 1 januari 2017 ändrades också förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordningen reglerar från och med den 1 januari 2017 endast barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Förordningens rubrik har ändrats till förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling. Barns och elevers deltagande i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering regleras från och med den 1 januari 2017 i diskrimineringslagen.

Andra lagar, konventioner och förordningar

Denna plan bygger även på andra lagar, konventioner och förordningar t.ex. Barnkonventionen, Arbetsmiljölagen, Europakonventionen artikel 14, Regeringsformen 1 kap 2 §, Brottsbalken, Socialtjänstlagen 14 kap 1§.